

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferfeckého ve věci

žalobce: **Mgr. J. Z.**
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Petrou Naskosovou
sídlem Eliášova 467/28, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v tom, že policejní orgán lustrval dne 30. 10. 2025 žalobce jakožto koncipienta, který se dostavil na služebnu za účelem nahlížení do trestního spisu

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce tvrdí, že službu konající policista u Obvodního oddělení policie Volyně ho nemohl 30. 10. 2025 perlustrovat, jelikož se jako koncipient (v substituční plné moci) dostavil na služebnu k ohlášenému nahlížení do trestního spisu. Policista se měl spokojit s tím, že mu žalobce předložil průkaz advokátního koncipienta. Dále žalobce namítá, že se ho policista neměl ptát na adresu jeho trvalého pobytu a tuto adresu neměl ani zjišťovat z registru, do kterého měl policista přístup. Tímto nezákonným postupem policista zasáhl do žalobcova práva na ochranu soukromí. V petitu žalobce navrhl, aby soud shledal nezákonným postup policejního orgánu, který bez zákonného důvodu zjišťoval jeho osobní údaje, jakkoli se žalobce v pozici advokátního koncipienta dostavil na služebnu policejního orgánu za účelem úkonu nahlížení do spisu.
2. Soud nemá nejmenší pochyby, oč žalobci jde. Žalobu ovšem nelze věcně projednat. Zákonnost shora popsaný postupu policisty nelze přezkoumávat v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).
3. Správní soudy se nemohou zabývat vším. Jejich pravomoc vymezuje zákon. Správní soudy poskytují ochranu veřejným subjektivním právům tím, že přezkoumávají rozhodování, nečinnost a zásahy správních orgánů (§ 2 a § 4 odst. 1 s. ř. s.). Obrátí-li se někdo na správní soud ve věci, kterou takový soud nemá pravomoc řešit, neuspěje. Soud věc nemůže řešit, a návrh proto odmítne kvůli neodstranitelnému nedostatku podmínek řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Odmítnout je třeba jak návrhy, které vůbec nesměřují vůči správnímu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

orgánu, tak i návrhy směřující proti subjektům, které sice někdy jako správní orgán vystupují, ale v dané věci tak nevystupovaly [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) z 3. 9. 2024, čj. 9 As 247/2023-92].

4. Z podkladů žaloby bylo patrné, že žalobce měl nahlížet v trestní věci klienta. Jelikož tuto okolnost podklady žaloby přímo nepotvrzovaly, soud si v rámci procesní přípravy u Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje vyžádal informace o spisu, do něž žalobce nahlížel. Policie ČR informovala soud přípisem z 12. 1. 2026, že v trestní věci, do kterého spisu žalobce nahlížel, dne 6. 10. 2025 zahájila úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). To doložila záznamem z téhož dne. Policie ČR také ozřejmila, že dosud v této věci nezahájila trestní stíhání.
5. Z letité judikatury plyne, že nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. nemůže být úkon policejního orgánu při výkonu působnosti orgánu činného v trestním řízení; zásahem podrobeným přezkoumání ve správním soudnictví může být pouze zásah policejního orgánu při výkonu působnosti ve veřejné správě ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. [srov. rozsudek NSS z 28. 4. 2005, čj. 2 Aps 2/2004-69]. V rozsudku z 21. 7. 2016, čj. 10 As 11/2016-153, vysvětlil NSS, že:

toto rozlišení není pouze akademické, má svůj reálný význam. Jestliže policie činí úkony již jako orgán činný v trestním řízení, vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů výhradně státní zástupce. Již v přípravném trestním řízení ve fázi prověřování zajišťuje státní zástupce v rámci svého postavení zakotveného Ústavou a dalšími zákony ochranu veřejného zájmu, je důležitým činitelem výkonu trestní spravedlnosti, přímo odpovídá za ochranu lidských práv v souvislosti se zahájením trestního stíhání proti konkrétní osobě a také v souvislosti s prováděním následných vyšetřovacích úkonů. V rozsahu takto vymezené působnosti také nese odpovědnost za výsledky přípravného řízení. Je proto zřejmé, že úkony, které podléhají jeho doзору v trestním řízení, nemohou být prověřovány ze stejných hledisek správními soudy. Kontrola správních soudů nad úkony policie, které by bylo možno označit za nezákonný zásah dle § 82 s. ř. s., končí tam, kde začíná působnost státního zastupitelství.

6. Ve spisu, do něhož nahlížel žalobce, policejní orgány sepsaly záznam o zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu, proto policie v daném případě nevystupovala jako ozbrojený bezpečnostní sbor dle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který by na místě řešil veřejný pořádek, ale jako orgán činný v trestním řízení. Nešlo tedy o neformální předprocesní fázi činnosti policie předtím, než bylo zahájeno trestní řízení. Vlastní úkon nahlížení spolu se vším, co k němu patří (ověření totožnosti nahlízející osoby) přitom nelze „odštěpit“ od trestní povahy věci. Nahlížení se řídí pravidly trestního řádu, který v § 65 a na něj navazujících ustanoveních obsahuje vlastní úpravu. Tato je nezávislá např. na regulaci nahlížení obsažené ve správním řádu. Není tedy pochyb o tom, že službu konající policista v daném případě vystupoval jako orgán činný v trestním řízení.
7. Správní soudy nemají a ani nemohou mít pravomoc přezkoumávat postupy orgánů činných v trestním řízení. K odstranění závad v postupu policejního orgánu slouží mechanismy uvnitř trestního řízení, jednak stížnost, jednak dozorové pravomoci státního zástupce (srov. § 174 trestního řádu). Státní zástupce má oprávnění k prověrce spisů a postupů policejního orgánu. V případě nespokojenosti s vyřízením podnětu je možné využít dohledu bezprostředně vyššího státního zastupitelství (srov. usnesení Ústavního soudu z 28. 8. 2014, sp. zn. II. ÚS 2166/14).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

8. Ze shora vyložených důvodů je vyloučeno, aby soud žalobci poskytl ochranu v řízení o zásahové žalobě. Napadený postup spadá do trestního řízení, a tedy je pod kontrolou orgánů činných v trestním řízení. Soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.
9. S ohledem na vyslovené závěry se soud nemohl zabývat meritem věci.
10. Soud pak podrobněji neřešil ani otázku, zda pasivně legitimovaným z podané žaloby má být skutečně Ministerstvo vnitra (jakožto správní orgán, který řídí veřejný ozbrojený bezpečnostní sbor; k tomu srov. rozsudek Městského soudu v Praze z 30. 1. 2020, čj. 10 A 150/2017-67, bod 51) nebo Krajské ředitelství Policie ČR či jeho dílčí územní složka. Jakkoli mohlo posouzení této otázky změnit místní příslušnost soudu, soud neshledal účelným, aby se tímto aspektem kauzy jakkoli zabýval, nejsou-li dány podmínky řízení.
11. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 větu první s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u NSS, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá NSS. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet NSS lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. ledna 2026

Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.